

Bruksela, dnia 11.5.2021 r.
C(2021) 3361 final

Zawiadomienie Komisji

**WYTYCZNE KOMISJI W SPRAWIE WYKONANIA NIEKTÓRYCH PRZEPISÓW
ROZPORZĄDZENIA RADY (UE) NR 401/2013**

WYTYCZNE KOMISJI W SPRAWIE WYKONANIA NIEKTÓRYCH PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA RADY (UE) NR 401/2013

Unia Europejska (UE) wprowadziła środki ograniczające (system sankcji) w związku z sytuacją w Mjanmie/Birmie. System sankcji składa się z dwóch aktów prawnych: decyzji Rady 2013/184/WPZiB („decyzja”)¹ i rozporządzenia Rady (UE) 401/2013 („rozporządzenie”)². Ten ostatni akt jest skierowany do wszystkich osób, podmiotów i organów podlegających jurysdykcji UE³ („podmiotów unijnych”), w odniesieniu do których tworzy obowiązki prawne.

Celem niniejszej noty⁴ jest przedstawienie wytycznych dotyczących niektórych przepisów rozporządzenia w celu zapewnienia ich jednolitego wdrożenia przez podmioty unijne i właściwe organy krajowe. Nota została opracowana w formie odpowiedzi na pytania, które uznano za najbardziej prawdopodobne. W przypadku pojawienia się innych pytań Komisja może zmienić lub rozszerzyć notę.

1. Jakiego rodzaju sankcje przewidziano?

System sankcji obejmuje ukierunkowane sankcje finansowe i ograniczenia wjazdu (zakaz podróżowania), a także ograniczone sankcje sektorowe. Ograniczone sankcje sektorowe obejmują embargo na wywóz broni, embargo na wywóz sprzętu, który mógłby zostać wykorzystany do represji wewnętrznych, embargo na wywóz towarów podwójnego zastosowania używanych przez wojsko i straż graniczną w Mjanmie/Birmie oraz ograniczenia w wywozie sprzętu służącego do monitorowania łączności. Obowiązuje także zakaz oferowania szkoleń militarnych siłom zbrojnym Mjanmy (Tatmadaw) oraz prowadzenia z nimi współpracy wojskowej.

Rozporządzenie dotyczy stosowania sankcji finansowych (art. 4a rozporządzenia; zob. również pytanie 3) i niektórych sankcji sektorowych. Sankcje finansowe obejmują zamrożenie aktywów oraz zakaz udostępniania środków finansowych i zasobów gospodarczych osobom fizycznym i prawnym oraz podmiotom i organom objętym sankcjami i ujętym w załączniku IV do rozporządzenia („osoby ujęte w wykazie”). Sankcje sektorowe przewidziane w rozporządzeniu obejmują określone zakazy dotyczące

---

¹ Decyzja Rady 2013/184/WPZiB w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Mjanmie/Birmie (Dz.U. L 111 z 23.4.2013, s. 75).

² Rozporządzenie Rady (UE) nr 401/2013 dotyczące środków ograniczających w związku z sytuacją w Mjanmie/Birmie i uchylające rozporządzenie (WE) nr 194/2008 (Dz.U. L 121 z 3.5.2013, s. 1).

³ Zob. również odpowiedź na pytanie nr 2.

⁴ Niniejsza nota została pomyślana jako dokument zawierający wytyczne, w którym Komisja przedstawia swoją obecną interpretację szeregu przepisów rozporządzenia. Celem niniejszej noty nie jest wyczerpująca interpretacja wszystkich przepisów przedmiotowego rozporządzenia ani nakładanie jakichkolwiek obowiązków prawnych. Komisja nadzoruje stosowanie prawa Unii pod kontrolą Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Zgodnie z traktatami wyłącznie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej może przedstawiać prawnie wiążącą interpretację aktów przyjętych przez instytucje Unii.

działań wojskowych, embargo na wywóz sprzętu, który mógłby zostać wykorzystany do represji wewnętrznych, embargo na wywóz towarów podwójnego zastosowania używanych przez wojsko i straż graniczną w Mjanmie/Birmie oraz ograniczenia w wywozie sprzętu służącego do monitorowania łączności.

2. Kogo dotyczą przepisy rozporządzenia?

Sankcje UE nakładają obowiązki prawne na wszystkie podmioty unijne oraz w odniesieniu do wszelkich rodzajów działalności prowadzonych w UE. Art. 10 rozporządzenia określa zakres tej jurysdykcji⁵.

Oczekuje się, że sankcje UE wywołają skutki w państwach trzecich poprzez wywieranie nacisku na osoby ujęte w wykazie. Nie mają one jednak zastosowania eksterytorialnego. Innymi słowy, nie nakładają one obowiązków na podmioty spoza UE, chyba że te prowadzą działalność przynajmniej częściowo w UE.

3. Co pociągają za sobą sankcje finansowe?

Podmioty unijne muszą wywiązać się z obowiązku zamrożenia wszystkich aktywów (środków finansowych i zasobów gospodarczych) osób ujętych w wykazie, a także dopilnować, by nie udostępniać tym osobom żadnych środków finansowych ani zasobów gospodarczych (art. 4a rozporządzenia). Zob. również odpowiedzi na pytania nr 4 i 5.

Co do zasady prowadzenie działalności gospodarczej z osobą ujętą w wykazie obejmuje przeprowadzanie transakcji finansowych. Może to oznaczać zmianę formy środków finansowych osoby ujętej w wykazie (przykładowo: zmianę kwoty lub lokalizacji środków finansowych), wykorzystanie jej zasobów gospodarczych, bądź też udostępnienie jej środków finansowych lub zasobów gospodarczych, co we wszystkich tych przypadkach jest zakazane na mocy rozporządzenia.

Pojęcia „środki finansowe”, „zasoby gospodarcze”, „zamrożenie środków finansowych” i „zamrożenie zasobów gospodarczych” zostały zdefiniowane w art. 1 rozporządzenia.

4. Co oznacza zamrożenie aktywów?

Rozporządzenie nakłada na podmioty unijne obowiązek zamrożenia środków finansowych osób ujętych w wykazie. Innymi słowy, podmioty unijne nie mogą dopuścić do przeprowadzenia ani brać udziału w żadnej operacji, której wynikiem byłaby jakakolwiek zmiana cech tych środków, która umożliwiłaby ich wykorzystanie (przez kogokolwiek). Oznacza to na przykład, że bank UE prowadzący rachunek osoby ujętej w wykazie musi zapobiegać transferom, które powodowałyby zmianę lokalizacji środków finansowych, a obywatel UE posiadający udziały w funduszu inwestycyjnym

---

⁵ Rozporządzenie ma zastosowanie na terytorium Unii, w tym w jej przestrzeni powietrznej; na pokładach wszelkich statków powietrznych lub jednostek pływających podlegających jurysdykcji państwa członkowskiego; wobec każdej osoby będącej obywatelem jednego z państw członkowskich, przebywającej na terytorium Unii lub poza nim; wobec osób prawnych, podmiotów lub organów zarejestrowanych lub utworzonych na mocy prawa państwa członkowskiego; oraz wobec każdej osoby prawnej, każdego podmiotu lub organu w odniesieniu do wszelkiego rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej całkowicie lub częściowo w Unii.

w imieniu osoby ujętej w wykazie musi zapobiegać wszelkim zmianom, które mogłyby zmienić własność tych udziałów.

Rozporządzenie nakłada na podmioty unijne obowiązek zamrożenia również zasobów gospodarczych osób ujętych w wykazie. Innymi słowy, podmioty unijne nie mogą dopuścić do wykorzystania takich zasobów w celu pozyskiwania w jakikolwiek sposób środków finansowych, towarów lub usług, ani brać udziału w takim wykorzystaniu zasobów. Co do zasady oznacza to przykładowo, że port lotniczy w UE nie powinien pozwalać na wykonywanie lotów przez samolot osoby ujętej w wykazie oraz że unijna agencja nieruchomości zarządzająca nieruchomością osoby ujętej w wykazie nie powinna zezwalać na wynajęcie tej nieruchomości. Zakaz nie dotyczy zasobów, które nadają się wyłącznie do użytku osobistego lub spożycia, takich jak energia elektryczna lub żywność. W razie wątpliwości zob. również odpowiedź na pytanie nr 13.

Należy zauważyć, że zamrożenie aktywów, w przeciwieństwie do konfiskaty, nie wpływa na własność danych środków finansowych lub zasobów gospodarczych.

5. Co oznacza zakaz udostępniania środków finansowych i zasobów gospodarczych?

Środek ten zakazuje podmiotom unijnym udostępniania jakichkolwiek środków finansowych lub zasobów gospodarczych osobom ujętym w wykazie, bezpośrednio lub pośrednio, poprzez darowiznę, sprzedaż, wymianę lub w jakikolwiek inny sposób, w tym poprzez zwrot zasobów własnych osoby ujętej w wykazie.

Co do zasady unijne przedsiębiorstwo przykładowo nie może sprzedawać ani dostarczać produktów lub usług osobie ujętej w wykazie, nawet w zamian za odpowiednią płatność; obywatel UE nie może pracować dla spółki ujętej w wykazie; a obywatel państwa trzeciego nie może przekazywać darowizn z terytorium państwa członkowskiego osobie ujętej w wykazie.

6. Czy istnieją dodatkowe obowiązki, które muszą spełniać podmioty unijne?

(i) Zakaz obchodzenia środków (art. 4g rozporządzenia)

Podmiotom unijnym zakazuje się świadomego i umyślnego udziału w jakichkolwiek działaniach, które mają na celu obejście sankcji. Działania takie mogą obejmować na przykład prowadzenie działalności jako firma przykrywka dla podmiotu ujętego w wykazie lub przeprowadzanie transakcji w UE na polecenie osoby ujętej w wykazie.

(ii) Dostarczanie informacji (art. 4e rozporządzenia)

Podmioty unijne muszą przekazywać właściwym organom krajowym wszelkie informacje, które ułatwiłyby przestrzeganie przepisów rozporządzenia, przekazywać te informacje również Komisji oraz współpracować z właściwym organem krajowym w zakresie ewentualnych działań następczych. Informacje takie obejmują szczegółowe informacje dotyczące wszelkich zamrożonych rachunków (np. właściciel rachunku, numer, wartość zamrożonych środków finansowych) i przychodzących przekazów; podejmowanych przez klientów lub inne osoby prób obejścia rozporządzenia; faktu, że właścicielem podmiotu nieujętego w wykazie jest osoba ujęta w wykazie lub że osoba ta kontroluje ten podmiot; oraz wszelkie inne informacje, które mogą być przydatne właściwemu organowi krajowemu.

Niektóre państwa członkowskie ustanowiły szczegółowe procedury sprawozdawcze. Dalsze szczegółowe informacje można uzyskać od właściwego organu krajowego. Zob. również odpowiedź na pytanie nr 13.

7. W jaki sposób podmioty unijne mogą dowiedzieć się, kto jest objęty tymi sankcjami?

Imiona i nazwiska lub nazwy oraz dane identyfikacyjne osób ujętych w wykazie znajdują się w załączniku IV do rozporządzenia wraz ze szczegółowymi powodami ujęcia tych osób w wykazie. Za aktualizację załącznika IV odpowiedzialna jest Rada UE. Dokonuje tego w drodze rozporządzeń wykonawczych Rady, które są publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz.U.)⁶. Imiona i nazwiska lub nazwy oraz dane identyfikacyjne osób ujętych w wykazie znajdują się również na mapie unijnych sankcji⁷ oraz w bazie danych dotyczącej sankcji finansowych⁸, które są dostępne w internecie.

Zgodnie z art. 4a ust. 3 rozporządzenia osobami ujętymi w wykazie są osoby fizyczne z sił zbrojnych Mjanmy (Tatmadaw), sił policyjnych Mjanmy oraz ze straży granicznej, zaangażowane w działania i polityki objęte systemem sankcji; inne osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy zaangażowane w działania i polityki objęte systemem sankcji; osoby prawne, podmioty lub organy powiązane z siłami zbrojnymi Mjanmy (Tatmadaw); jak również inne osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy związane z osobami, o których mowa powyżej.

8. Jak rozwiązano kwestię podmiotów będących własnością osób ujętych w wykazie lub przez nie kontrolowanych? Czy sankcje mają również zastosowanie w stosunku do nich?

Jedynie osoby ujęte w wykazie w załączniku IV do rozporządzenia są bezpośrednio objęte sankcjami UE i wszystkie środki finansowe i zasoby gospodarcze należące do osób ujętych w wykazie, będące w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą muszą zostać zamrożone. W związku z tym podmioty unijne muszą zachować szczególną ostrożność w kontaktach z podmiotem będącym własnością osoby ujętej w wykazie lub przez nią kontrolowanym.

Jeżeli na przykład podmiot X jest własnością osoby ujętej w wykazie lub jest przez nią kontrolowany, można założyć, że kontrola ta obejmuje wszystkie aktywa nominalnie będące własnością podmiotu X. W związku z tym zgodnie z art. 4a ust. 1 rozporządzenia podmioty unijne muszą zamrozić wszystkie środki finansowe i zasoby gospodarcze podmiotu X. Podmiot X może uzyskać uchylene zamrożenia niektórych lub wszystkich swoich aktywów, wykazując, że w rzeczywistości nie są one własnością osoby ujętej w wykazie ani nie są przez nią kontrolowane⁹.

---

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html>

⁷ <https://www.sanctionsmap.eu/>

⁸ <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/fsd/fsf>

⁹ Opinia Komisji z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie art. 2 rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 (C(2020) 4117 final): https://ec.europa.eu/info/files/200619-opinion-financial-sanctions_pl

Jeżeli podmiot X jest własnością osoby ujętej w wykazie lub jest przez nią kontrolowany, podmioty unijne mają także zakaz udostępniania jakichkolwiek środków finansowych lub zasobów gospodarczych podmiotowi X. Zostałoby to uznane za pośrednie udostępnianie tych środków finansowych lub zasobów gospodarczych osobie ujętej w wykazie i stanowiłoby naruszenie art. 4a ust. 2 rozporządzenia, chyba że można racjonalnie stwierdzić w poszczególnych przypadkach i zgodnie z podejściem opartym na analizie ryzyka związanego z istotnymi okolicznościami, iż środki finansowe lub zasoby gospodarcze nie zostaną wykorzystane przez osobę ujętą w wykazie ani nie zostaną wykorzystane na jej rzecz.

9. W jaki sposób można stwierdzić istnienie własności lub kontroli?

a) Własność¹⁰

Jeżeli osoba ujęta w wykazie posiada ponad 50 % praw własności podmiotu X lub posiada większościowy udział w podmiocie X, uznaje się, że podmiot X jest własnością osoby ujętej w wykazie.

b) Kontrola¹¹

Jeżeli spełniony jest dowolny z poniższych niewyczerpujących warunków, można uznać, że osoba ujęta w wykazie kontroluje podmiot X samodzielnie lub na podstawie umowy z innym akcjonariuszem lub inną osobą trzecią, chyba że w indywidualnych przypadkach można stwierdzić inaczej:

- a) posiadanie prawa lub wykonywanie uprawnień do wyznaczania lub odwoływania większości członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego podmiotu X;
- b) wyznaczanie, wyłącznie na podstawie wykonywania swoich praw głosu, większości członków organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorujących podmiotu X, sprawujących swoją funkcję podczas danego lub poprzedniego roku budżetowego;
- c) samodzielne kontrolowanie, zgodnie z umową z innymi akcjonariuszami lub członkami podmiotu X, większości praw głosu akcjonariuszy lub członków w podmiocie X;
- d) posiadanie prawa do wywierania dominującego wpływu na podmiot X na podstawie umowy zawartej z podmiotem X lub na podstawie postanowienia w jego dokumencie założycielskim lub statucie, w przypadku gdy prawo właściwe dla podmiotu X pozwala, by podmiot ten podlegał takiej umowie lub postanowieniu;
- e) posiadanie kompetencji do wykonywania prawa do wywierania dominującego wpływu określonego w lit. d), nie będąc posiadaczem takiego prawa¹²;

---

¹⁰ Zob. również „Dobre praktyki UE w zakresie skutecznego wprowadzania w życie środków ograniczających” z dnia 4 maja 2018 r., 8519/18, dostępne pod adresem: <https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/sanctions>.

¹¹ Tamże.

¹² W tym, na przykład za pośrednictwem firmy przykrywki.

- f) posiadanie prawa do użytkowania całości lub części aktywów podmiotu X;
- g) zarządzanie działalnością podmiotu X na jednolitych zasadach, publikując skonsolidowane sprawozdania finansowe;
- h) ponoszenie solidarnej odpowiedzialności za zobowiązania finansowe podmiotu X lub ich poręczanie.

10. Czy istnieją wyjątki od sankcji finansowych?

Rozporządzenie zawiera szereg wyjątków¹³ (odstępstw) od sankcji finansowych.

Odstępstwa te umożliwiają uwolnienie zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienie środków finansowych lub zasobów gospodarczych osobom ujętym w wykazie. Odstępstwo to jest uzależnione od uzyskania uprzedniego zezwolenia odpowiedniego właściwego organu krajowego¹⁴, które może zostać udzielone wyłącznie na ściśle określonych i szczegółowych warunkach:

- **Szczególne potrzeby:** jeżeli uwolnienie lub udostępnienie środków finansowych lub zasobów gospodarczych jest konieczne do zaspokojenia **podstawowych potrzeb** osób ujętych w wykazie oraz członków rodzin pozostających na utrzymaniu tych osób fizycznych, w tym do dokonania płatności za żywność, płatności z tytułu najmu lub kredytu hipotecznego, płatności za leki i leczenie, płatności podatków, składek ubezpieczeniowych oraz opłat za usługi użyteczności publicznej; do pokrycia **kosztów obsługi prawnej** lub **wydatków nadzwyczajnych**¹⁵ osoby ujętej w wykazie; do zapewnienia **zwykłego przechowywania lub utrzymywania** zamrożonych środków pieniężnych lub zasobów gospodarczych; lub do zastosowania na **oficjalne cele** misji dyplomatycznej lub konsularnej lub organizacji międzynarodowej posiadającej immunitet na mocy prawa międzynarodowego (art. 4b rozporządzenia);
- **Pomoc humanitarna:** jeżeli uwolnienie lub udostępnienie środków finansowych lub zasobów gospodarczych jest konieczne w celu świadczenia pomocy humanitarnej, takiej jak świadczenie lub ułatwienie świadczenia pomocy, co obejmuje dostarczanie artykułów medycznych i żywności, lub przewóz pracowników organizacji humanitarnej oraz udzielanie związanej z tym pomocy, lub też na potrzeby ewakuacji z Mjanmy/Birmy (art. 4da rozporządzenia; zob. również odpowiedź na pytanie nr 11);
- **Orzeczenia i decyzje:** jeżeli uwolnienie zamrożonych środków pieniężnych lub zasobów gospodarczych jest nakazane przez niektóre rodzaje orzeczeń

---

¹³ Wyjątki od sankcji UE mają zazwyczaj formę odstępstw lub zwolnień. Odstępstwa oznaczają, że dane (zakazane) działanie, które jest objęte sankcjami, może zostać zrealizowane dopiero po udzieleniu zezwolenia przez właściwy organ krajowy. Zwolnienia oznaczają, że dana sankcja nie ma zastosowania, jeżeli cel działania pokrywa się z zakresem zwolnienia; w związku z tym osoby objęte zakresem zwolnienia mogą natychmiast rozpocząć realizację danego działania.

¹⁴ Dane państwo członkowskie musi poinformować o tym pozostałe państwa członkowskie i Komisję w terminie czterech tygodni od udzielenia zezwolenia.

¹⁵ Właściwy organ krajowy decyduje w poszczególnych przypadkach, które wydatki mogą zostać uznane za „nadzwyczajne”.

arbitrażowych, orzeczeń sądowych lub decyzji administracyjnych, wydanych przed nałożeniem sankcji lub w niektórych przypadkach po ich nałożeniu, tylko wtedy, gdy orzeczenie lub decyzja nie zostały wydane na korzyść osoby ujętej w wykazie, a uznanie orzeczenia lub decyzji nie jest sprzeczne z porządkiem publicznym danego państwa członkowskiego (art. 4c rozporządzenia);

- **Wcześniejsze umowy:** jeżeli płatność jest należna na mocy umowy lub porozumienia zawartych lub zobowiązania powstałego przed datą umieszczenia w załączniku IV osoby ujętej w wykazie, o ile środki finansowe lub zasoby gospodarcze zostaną wykorzystane do dokonania płatności przez osobę ujętą w wykazie i że płatność ta nie zostanie dokonana na rzecz osoby ujętej w wykazie (art. 4d rozporządzenia).

Potencjalni wnioskodawcy mogą zwrócić się o wskazówki do swojego właściwego organu krajowego w celu określenia niezbędnych dokumentów i procedur obowiązujących w celu uzyskania zezwolenia.

Ponadto art. 4d ust. 3 i 4 rozporządzenia zezwala na księgowanie na zamrożonych rachunkach dodatkowych środków finansowych, odsetek i innych dochodów, płatności należnych z tytułu umów lub zobowiązań, które zostały zawarte lub powstały przed datą umieszczenia w załączniku IV osoby ujętej w wykazie, oraz płatności należnych na podstawie niektórych rodzajów orzeczeń (sądowych, administracyjnych lub arbitrażowych) wydanych lub wykonalnych w danym państwie członkowskim, o ile wszystkie takie dodatkowe kwoty również zostaną zamrożone. Jest to wyjątek od zakazu udostępniania środków finansowych i zasobów gospodarczych osobom ujętym w wykazie i nie wymaga on uzyskania uprzedniego zezwolenia właściwego organu krajowego. Podmioty unijne muszą jednak poinformować odpowiedni właściwy organ o wszelkich transakcjach przeprowadzonych zgodnie z art. 4d ust. 3 i muszą przestrzegać przepisów art. 4e rozporządzenia. Zob. również odpowiedź na pytanie nr 6.

11. Co oznacza odstępstwo ze względów humanitarnych?

Sankcje UE nie mają utrudniać świadczenia pomocy humanitarnej. Odstępstwo ze względów humanitarnych, o którym mowa w art. 4da rozporządzenia, ma na celu wyeliminowanie i zminimalizowanie potencjalnych przeszkód w świadczeniu pomocy humanitarnej. Umożliwia ono uwolnienie lub udostępnienie środków finansowych i zasobów gospodarczych osobom ujętym w wykazie, pod warunkiem że takie środki finansowe lub zasoby gospodarcze są niezbędne wyłącznie do celów humanitarnych, takich jak świadczenie lub ułatwianie świadczenia pomocy, co obejmuje dostarczanie artykułów medycznych i żywności, lub przewóz pracowników organizacji humanitarnej oraz udzielanie związanej z tym pomocy, lub też na potrzeby ewakuacji z Mjanmy/Birmy. W tym celu wymagane jest uzyskanie uprzedniego zezwolenia właściwego organu krajowego.

Zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym, art. 214 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz zasadami humanitarnymi, tj. zasadami humanitaryzmu, bezstronności, niezależności i neutralności, pomoc humanitarna musi być udzielana bez dyskryminacji. Określenie, że dana osoba znajduje się w potrzebie, musi opierać się na tych zasadach. Po takim określeniu nie jest wymagana weryfikacja beneficjenta końcowego, który jest osobą znajdującą się w potrzebie.

12. Co się stanie, jeżeli podmioty unijne nie będą przestrzegały rozporządzenia?

Art. 8 rozporządzenia zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia mających zastosowanie kar i zapewnienia ich egzekwowania. Kary te, które muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające, zwykle ustanawiane są na gruncie prawa karnego lub prawa administracyjnego.

13. Gdzie podmioty unijne mogą uzyskać więcej informacji?

Sankcje UE mają być wdrażane przez państwa członkowskie, które są również odpowiedzialne za kontrolę ich stosowania. Komisja Europejska wspiera i zapewnia jednolite wdrażanie sankcji w całej UE oraz monitoruje ich egzekwowanie przez państwa członkowskie.

Wykaz właściwych organów krajowych wraz z ich danymi kontaktowymi oraz dane kontaktowe Komisji Europejskiej znajdują się w załączniku II do rozporządzenia.